

Αιμιλία Καραλή

Με τραγούδια και ποιήματα, με μουσικές και φωνές ελπίδας πορεύονται καθημερινά εδώ και μέρες στους δρόμους του Σαντιάγο και των άλλων πόλεων της Χιλής. Στίχοι ξεχασμένοι, μουσικές σωπασμένες αποχτούν νέα δύναμη στο στόμα των νέων παιδιών.

Και ξαφνικά η σιωπή έσπασε. Μια μικρή αφορμή, η αύξηση της τιμής των εισιτηρίων στα μέσα μαζικής μεταφοράς, αποτέλεσε την σπίθα για να ανάψει η φωτιά, για να βγουν στην επιφάνεια τα υπόγεια ρεύματα που φούσκωναν τόσο καιρό από την οργή για την φτώχεια, τις ανισότητες, την βία της εξουσίας. Η Χιλή ξαναθυμήθηκε τις παραδόσεις του Σαλβαδόρ Αλιέντε, του Πάμπλο Νερούδα, του Βίκτορ Χάρα, της Βιολέτα Πάρα, των Ίντι Ιλιμάνι, των χιλιάδων ανθρώπων που ήλπισαν, αγωνίστηκαν και έπεσαν για την ελευθερία και την δικαιοσύνη στην χώρα τους. Με τραγούδια και ποιήματα, με μουσικές και με φωνές ελπίδας πορεύονται καθημερινά εδώ και μέρες στους δρόμους του Σαντιάγο και των άλλων πόλεων της Χιλής. Στίχοι ξεχασμένοι, μουσικές σωπασμένες αποχτούν νέα δύναμη στο στόμα των νέων παιδιών, των μαθητών που ξεκίνησαν τις διαμαρτυρίες.

Για άλλη μια φορά διαψεύδονται οι προφητείες για τις χαμένες γενιές του διαδικτύου και της κατανάλωσης. Οι παραιτημένοι και συμβιβασμένοι, οι κυνικοί και οι εξωνημένοι μάλλον δεν θα κοιμούνται και τόσο ήσυχα. Οι υπέρμαχοι της τάξης που τους συμφέρει και της ιστορικής αμνησίας που καλλιεργούν ίσως κατανοήσουν ότι τα πράγματα δεν είναι τόσο εύκολα όσο νόμιζαν. Οι «τυφλοπόντικες» της ιστορίας δεν έχουν ποτέ σταματήσει να σκάβουν, όπως λέει ο γέρο Αντόνιο, μέντορας του υποδιοικητή Μάρκος των Ζαπατίστας, μεταφέροντας έναν μύθο των Μάγια. Με τα μάτια της καρδιάς τους και υπομονή φτιάχνουν τις υπόγειες σήραγγες που ανοίγουν διόδους προς την επιφάνεια όχι για να ζήσουν πάνω της, αλλά για να την καταστρέψουν.

Και είναι έτσι η φύση των πραγμάτων που πάντα οι τυφλοπόντικες θα σκάβουν χωρίς να αφήνουν σε ησυχία και στασιμότητα καμιά επιφάνεια. Γιατί πάντα θα θυμίζουν το βάθος που κρύβεται κάτω από αυτήν: την μνήμη, την ιστορία, το αίμα και τα δάκρυα των ανθρώπων που πότισαν τη γη. Θα φέρνουν στο φως τα χρώματά της, πολλά και πάντα όμορφα.

Ο αγώνας ανοίγει πάντοτε δρόμους όπου συναντιέται το παρελθόν με το παρόν και το μέλλον

Αυτήν την ομορφιά της πολυχρωμίας της γης φέρνουν ξανά στο φως οι φωνές των ανθρώπων που αγωνίζονται σήμερα σε κάθε γωνιά του πλανήτη. «Σε θυμάμαι Αμάντα» τραγουδούσε ο Βίκτορ Χάρα για την γυναίκα που έτρεχε στην βροχή ψάχνοντας τον αγαπημένο της Μανουέλ, που σκοτώθηκε στο εργοστάσιο που δούλευε. Κι αυτό το τραγούδι έσπασε τον νόμο της σιωπής που επέβαλε η κυβέρνηση της Χιλής κατεβάζοντας στρατό στους δρόμους για να σταματήσει τους σημερινούς τυφλοπόντικες της ιστορίας. Αλλά αυτοί είχαν ήδη κάνει την δουλειά τους. Το έδαφος είχε αποσαθρωθεί. Και έχει διαβρωθεί παντού. Φαίνεται ότι οι σήραγγες που έχουν ανοιχτεί επικοινωνούν σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης.

Ο αγώνας, έλεγε ο γέρο Αντόνιο, είναι

ένας κύκλος. Μπορεί να ξεκινήσει από οποιοδήποτε σημείο, αλλά ποτέ δεν τελειώνει. Με εξάρσεις και υφέσεις, δεν σταματά ποτέ να ξαφνιάζει, να εκπλήσσει, να δίνει ελπίδες, να δυναμώνει το πείσμα. Ανοίγει πάντοτε δρόμους όπου συναντιέται το παρελθόν με το παρόν και το μέλλον.

Και στον δρόμο της Πατησίων τον Νοέμβρη του 1973 το όνομα του Αλιέντε ήταν γραμμένο στην κολόνα της πύλης: σύμβολο αντίστασης και εναντίον της δικής μας αμερικανοκίνητης χούντας.

Και αργότερα το 1975 το «Κάντο Χενεράλ» του Πάμπλο Νερούδα, μελοποιημένο από τον Μίκη Θεοδωράκη, παρουσιάστηκε στην Ελλάδα σε συναυλία αφιερωμένη στην μνήμη του Αλιέντε, του Νερούδα και στον χιλιανό λαό που στέναζε κάτω από την δικτατορία του Πινοσέτ. Η ειρωνεία της ιστορίας είναι ότι ο Θεοδωράκης προόριζε την παρουσίασή του στην Χιλή το 1973 προς ένδειξη συμπαραστάσης στους Έλληνες που αγωνίζονταν κατά της δικτατορίας.

Η μνήμη λοιπόν μηδενίζει τις αποστάσεις. Γι' αυτήν δεν υπάρχει το κοντά και το μακριά. Καταργεί τα σύνορα και ενώνει όλες τις γλώσσες μέσω των στίχων του «Κάντο Χενεράλ»: «Και νάσου το δέντρο, το δέντρο της καταγίδας, του λαού το δέντρο.» Και όσοι αγρυπνούν τους τραγουδούν στους δρόμους όλου του κόσμου, δημιουργώντας την ποίηση του μέλλοντός μας.

Πηγή: **PRIN**